

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov om filmvirksomhed

FremSAT af Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen [senest] bestået af:

Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Mette Arge-Hammeken, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Edvard Nielsen Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 25. september under EM2024 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag ønsker Naalakkersuisut at skabe en rammelov for filmvirksomhed i Grønland, som skal understøtte filmkunsten erhvervsmæssigt og kulturelt. Således lægger den op til udbredelse og fremme af grønlandske film i Grønland og i udlandet.

Forslagets udformning udspringer af redegørelsen ”Anbefalinger til hvordan Grønlands filmproduktion kan styrkes” af Naalakkersuisuts film-arbejdsgruppe”, som blev oprettet i forbindelse med realiseringen af punkterne FM2022/75, EM2023/46 samt FM2024/56. Forslaget indbefatter således etablering af Grønlands Filminstitut, som bl.a. skal oprette en filmkommission samt varetage driftsopgaver som administration af støtteordninger, ansøgninger mm. til at filme i landet, men også at løfte ansvaret for et filmværksted under instituttet.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var stor enighed om, at en filmlov vil styrke den grønlandske filmbranche og tiltrække internationale filmselskaber til landet. Foruden den overordnede positive tilslutning til forslaget blev en række af problemstillinger rejst i forbindelse med førstebehandlingen. Det var primært med udgangspunkt i de økonomiske og administrative konsekvenser, som gav anledning til diskussion. Det blev anført fra et flertal, at en Inatsisartutlov om filmvirksomhed skal imødekomme den lokale grønlandske filmbranches ønsker, og at de økonomiske midler skal opfyldes for at sikre en god start for instituttet.

Hørings svar

Naalakkersuisut har oplyst, at forslaget har været i høring hos relevante høringssparter i perioden **17. juni til 15. juli 2024**. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Udvalget vil i den forbindelse bemærke, at fem interessenter har afgivet bemærkninger til forslaget, og at Eqqumiitsuliornermik Aningaasaateqarfik (EA) ved en fejl ikke havde modtaget høringmateriale, og dermed fik godkendelse til at afsende høringssvar senest d. 5. august. Udvalget bemærker ligeledes, at høringsperioden har foregået under sommerperioden.

Udvalget konstaterer, at høringssparterne generelt anser forslaget som et positivt initiativ, der skal fremme den grønlandske filmbranche. Men noterer, at EA og Kommuneqarfik Sermersooq har påpeget i deres svar, at allokering af 3.900.000 kr. til Grønlands Filminstitut er problematisk, da EA blev etableret med et ønske om at samle kulturstøtten.

Deputationer

Repræsentanter for Film.gl præsenterede deres synspunkter om forslaget til Udvalget d. 30. september. Under foretrædet blev udvalget orienteret om Film.gl's holdninger (**bilag 1**).

Repræsentanter fra Nuuk International Filmfestival og Filmværkstedet Filmiliortarfik præsenterede ligeledes deres holdning til forslaget d. 7. og 8. oktober 2024.

Orienteringsmøder og spørgsmål til Naalakkersuisut

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget haft orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke d. 14. oktober 2024. Kopi af indkaldelsen til orienteringsmødet og besvarelse til de spørgsmål, der blev drøftet under mødet, er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 2 og 3**.

Forslagets tekniske udformning

Udvalget konstaterer med tilfredshed, at Naalakkersuisut har fremsat ændringer og præciseringer til forslaget og til de almindelige bemærkninger i overensstemmelse med notatet

fra Lovteknisk Funktion. Dette har resulteret i, at der er blevet eftersendt et rettelsesblad af forslaget og de almindelige bemærkninger d. 18. september 2024.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig den brede tilslutning for en filmlov, men bemærker også, at der blev efterlyst nærmere afklaring af en række forhold i forslaget. Herunder de økonomiske konsekvenser, bestyrelsens sammensætning og indstillingsberettigede, allokering af støtte midler fra Eqquumiitsuliornermut Aningaasaateqarfik, filmarkiv og tilladelseskrav til filmproduktioner. Udvalget noterer også, at lovforslaget er en **rammelov**, så **de nærmere bestemmelser vil skulle fastsættes af Naalakkersuisut**. Naalakkersuisut begrundede dette med, at filmområdet er under hastende teknologisk udvikling og dermed har ændrende vilkår. Derfor vil en nærmere detailregulering i bekendtgørelsesform kræves.

Filminstitut og filmkommissær

Forslagets § 5, stk. 1, vil fastsætte et selvstændigt offentligt filminstitut. Det vil omfatte Grønlands Filminstitut, som vil have til opgave **at fremme og støtte den grønlandske filmbranche**, herunder talentudvikling, produktion, distribution og udvikling af grønlandske filmproduktioner. Under Inatsisartut førstebehandling blev det påpeget, at **midlerne til etablering af instituttet ikke er fuldt økonomisk sikret for år 2025**. Dermed blev der udtrykt en **bekymring** for, at forslagens formål om at fremme filmbranchen ikke vil kunne imødekommes, forudsat at loven vedtages.

Af forslagens § 5 fremgår følgende:

§ 5. Grønlands Filminstitut har til formål:

*1) at fremme filmvirksomhed, filmkultur og **biografkultur i Grønland**,
(udvalgets fremhævning)*

Udvalget har denne opfattelse, at biografkultur findes på få steder i Grønland, hvor der er biografer. Udvalget **opfordrer Naalakkersuisut** til at fremkomme med ændringsforslag således, at **biografkultur** ændres til **filmfestivalkultur**, da festivaler kan afholdes på steder, hvor der ikke er en biograf.

Filmarkiv

Under førstebehandling blev der fremsat et ønske om, at **bevarelse af grønlandske film, jvf. § 5**, skulle sikres, således at administrationen af bevarelse af film **understøttes af filminstituttet**. Dette blev bl.a. begrundet med Film.gl's hørings svar, herunder at bestemmelsen i lov om biblioteksvæsen ikke understøtter bevarelsen af grønlandske film, da **Nunatta Atuagaateqarfia** ikke har den fornødne ekspertise og ressourcer til at bevare grønlandske film, der har stor kulturel værdi for den grønlandske samfund og kultur. Udvalget bemærker dertil, at Naalakkersuisut i deres høringsnotat afviser påstanden om mangel på ekspertise og

ressourcer, da Nunatta Atuagaateqarfia har velkvalificeret personale, som følger pligtafleveringsbestemmelserne og de nødvendige fysiske rammer i form af brandsikrede og tempererede rum.

Bestyrelse

Af forslaget § 7, fremgår følgende:

*§ 7. Grønlands Filminstitut ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer, der tilsammen skal repræsentere **indgående kendskab til filmvirksomhed og have indsigt i områderne medievirksomhed, markedsføring, virksomhedsdrift, økonomi og ledelse.***

(Udvalgets fremhævning)

Samtidig bemærker Udvalget, at forslaget § 8, stk. 1 fremgår følgende:

§ 8. Naalakkersuisut udpeger bestyrelsesforpersonen uden indstilling.

Bestyrelsens øvrige medlemmer udpeges således:

- 1) 1 medlem efter indstilling fra Film.gl.*
- 2) 1 medlem efter indstilling fra Grønlands Kunstfond.*
- 3) 1 medlem efter indstilling fra skuespillernes organisation, SILA.*
- 4) 1 medlem efter fælles indstilling fra Grønlands Erhverv og NUSUKA.*

Stk. 2. Blandt de medlemmer, der udpeges efter indstilling, udpeger bestyrelsen af sin midte en næstforperson.

(Udvalgets fremhævning)

Det er udvalgets forståelse, at de **indstillingsberettigede** til bestyrelsen skal have en bred vifte af viden om og indsigt i filmområdet, såvel fra erhvervsområdet og kunstområdet. Under førstebehandling blev det fremhævet, at det var **vigtigt** at have en organisation eller institution med en **internationalt erhvervsmæssig indsigt**, som bl.a. **Visit Greenland**, der bisidder stor indsigt i markedsføring og medievirksomhed af Grønland til udlandet. Udvalget bemærker også, at Film.gl's hørings svar anfører, at de også anser Visit Greenland som den rette indstillingsberettigede, men at Naalakkersuisut fortsat fastholder Grønlands Erhverv og NUSUKA som de mest hensigtsmæssige i deres høringsnotat, da Visit Greenland ikke har udtrykt et ønske om at blive udvalgt.

Udvalget bemærker også, at kravene for **bestyrelsesmedlemmerne og deres bopælskrav** blev diskuteret under forslaget førstebehandling. Det fremgår af forslaget § 9, at bestyrelsesmedlemmerne skal have bopæl i Grønland.

På baggrund af foretræderne, har Udvalget drøftet bestyrelsens **funktionsperiode på 4 år**, jf. § 11. Det er udvalgets opfattelse, at en funktionsperiode på **2 år** vil være mest hensigtsmæssig for de bestyrelsesmedlemmer, der arbejder med film, da de under deres funktionsperiode ikke

ville kunne søge om støtte til film og leve af det. Medlemmerne, der beskæftiger sig med film, vil få bedre mulighed for at kunne søge støttemidler efter funktionsperiodens ophør. Dette vil betyde, at filmfolk vil kunne leve af at lave film og bidrage til at fremme film i Grønland.

Et enigt udvalg **opfordrer Naalakkersuisut** til at fremkomme med ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, således at bestyrelsens funktionsperiode **nedsættes til 2 år**.

Udvalget har denne opfattelse, at bestyrelsesmedlemmer skal have boet i Grønland i mindst 5 år, og **opfordrer Naalakkersuisut** til at fremkomme med ændringsforslag således, at bopælskrav for bestyrelsesmedlemmer på **mindst 5 år fastsættes**.

Udvalget finder det vigtigt, at grønlandere, der af uddannelsesmæssige eller lignende årsager har eller haft ophold uden for landet, ikke bliver omfattet bopælskravet på 5 år.

Støttemidler og refusion

Af forslaget § 18 fremgår det, at støttetildeling til særskilte formål sikres, således at bevillingerne fra Grønlands Filminstitut kan anvendes til de angivne formål. Herunder spillefilm, kort- og dokumentarfilm eller anden støtte, såsom promovning og lancering.

Under førstebehandling i Inatsisartut blev der udtrykt utilfredshed med, at en vedtagelse af forslaget vil medføre, at **3,9 mio. kr. af Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfik's støttemidler overflyttes til filminstitutts egne støttemidler**. Der blev bl.a. fremlagt et ønske om, at de 3,9 mio. kr. skulle findes fra et andet sted.

Udvalget deler denne opfattelse og **opfordrer Naalakkersuisut** til at fremkomme med ændringsforslag således, at de 3,9 mio. kr. ikke overføres fra Eqqumiitsuliornermik Aningaasaateqarfik til filminstitutts støttemidler, og midlerne findes et andet sted.

Refusionsordningen blev positivt bemærket under førstebehandling. Dertil blev der anført ønske om, at refusionsordningen også skal **gælde for grønlandske filmproduktioner**.

Filmarkiv

Under førstebehandling blev der fremsat ønske om, at **bevarelse af grønlandske film, jvf. § 5**, skulle sikres, således at administrationen af film **understøttes af filminstituttet**. Dette blev bl.a. begrundet med, at bestemmelsen i lov om biblioteksvæsen ikke understøtter bevarelsen af grønlandske film, da Nunatta Atuagaateqarfia ikke har den fornødne ekspertise og ressourcer til at bevare grønlandske film, der har stor kulturel værdi for den grønlandske samfund og kultur.

Ansøgning og registrering af produktioner i Grønland

Forslagets § 30 anfører, at **alle** skal indsende en **ansøgning om tilladelse til at filme** til kommercielle formål. Dette vil gælde for alle, herunder også for **grønlandske produktioner**, men ikke journalistisk aktivitet. Det fremgår under § 30, stk. 2, at Naalakkersuisut vil fastsætte nærmere krav, herunder også om mulighed for en eventuel fravigelse af kravet om tilladelse i særlige tilfælde. Det blev påpeget under førstebehandling, at bestemmelsen ikke burde omfatte de grønlandske filmproduktioner, da det også vil bidrage til at mindske administrationen af ansøgninger.

Udvalget opfordrer derfor til, at Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag, således at grønlandske filmproduktioner vil være fritaget fra kravet om ansøgning og registrering.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering er beskrevet under forslagens almindelige bemærkninger.

Det er udvalgets forståelse, at **der skal afsøges finansieringsmuligheder til forslaget for 2025.**

Dertil bemærker Udvalget, at bestyrelsen først forventes at blive nedsat pr. 1. april 2025, hvilket betyder, at der vil være mindre udgift til honorar og øvrige udgifter, på **162.500 kr. i 2025.**

Samtidig forventer Naalakkersuisoq, at Instituttets leder og øvrige ansatte først vil kunne ansættes til efteråret 2025. Udgifterne til **de ansatte i 2025** udgøres på 675.000 kr., mens de årligt forventes at udgøre 2.100.000 mio. kr. **Øvrig drift** for instituttet for **2025** forventes at udgøre på 600.000 kr., mens det årligt forventes at udgøre 1.700.000 mio. kr.

Dermed noterer Udvalget, at der skal **afsøges finansieringsmuligheder på 1.438.500 mio. kr. for 2025.**

Udvalget noterer sig, at støttetildeling på **3.900.000 mio. kr.** vil blive **overført** fra **Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfik** (EA) til instituttet i 2026. EA administrerer Naalakkersuisuts tilskudsmidler til kunstnerisk virksomhed, som tildeles efter ansøgning, og omfatter alle de kunstområder, der er omfattet af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed. Overførelsen af midler blev ligeledes påpeget under Eqqumiitsuliornermik Aningaasaateqarfik's, Kommuneqarfik Sermersooq's høringssvar og under Inatsisartut's førstebehandling af forslaget, som værende problematisk.

Derudover bemærker Udvalget, at **Filmværkstedet Filmiliortarfiks** samlede tilskudsbevilling fra Naalakkersuisut og Kommuneqarfik Sermersooq på 800.000 kr. er **under den**

forudsætning, at en **medfinansiering fortsættes**. Såfremt denne betingelse ikke opfyldes, vil det kræve en forøgelse af bevilling fra Landskassen til Filmværkstedet.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit, Siumut og Naleraq indstiller forslaget til vedtagelse i den form, forslaget har, når Naalakkersuisut har fremsat de foroven nævnte opfordringer til ændringer.
- På baggrund af Inatsisartuts behandling **indstiller udvalget**, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Najaaraq Møller
Formand

Mette Arqe-Hammeken
Næstformand

Dines Mikaelen

Peter Olsen

Edvard Nielsen Aronsen
